

Budapest

Rökk Szilárd-uteza 27.

A KITARTÁS

KÖLCSÖNÖSEN SEGÉLYEZŐ EGYESÜLET HETILAPJA

Előfizetési díj:

Helyben és vidéken postaküldéssel24 korona.
Az előfizetők baleset általi halál, állandó vagy részleges munkaképtelenség esetére a Nemzeti Baleset Biztosító Részvénytársaságnál 2000 koronára vannak biztosítva.

A »Kitartás« című jótékonyági egyesület alapszabályait a nagymagyar királyi Belügyminiszterium 48.314.900. szám alatt jóváhagyta.

Az egyesület igazgatósága:

Elnök: *benedekfalvi Dr. Luby Gyula* m. á. v. titkár és ügyész.
Igazgatók: *Kubik Béla* orsz. képviselő, *Dr. Békéssy Ferencz* m. á. v. ügyész.
Ilkey László székesfővárosi hiv. főnök, *Dr. Bankos Károly* m. á. v. f.,
Nagy Józsa m. á. v. titkár, *Horváth István* mozdonyfőszereelő.

Az egyesület tagjait illető kedvezmények.

Az *A)* csoportbeli tagok, kik az első évben havi 2 koronát, azontúl pedig havi 5 koronát fizetnek, ezen csekély díjért a következő kedvezményekben részesülnek:

A tagsági jogosultság első évében:

- a)* Baleset folytán bekövetkező halál esetén 2000 korona baleseti segélyben.
- b)* Baleset folytán beállott teljes vagy részleges munkaképtelenség esetén a tag 2000 korona arányában egy meghatározott százalék szerinti összeggel kárpóttalnak.

A második évben:

- a)* Baleset elleni biztosításban, úgy mint az első évben.
- b)* Ha a tag elhal, az általa a belépéskor megnevezett kedvezményezettnek 500 korona halálzási segély fizetetik.
- c)* Ha a tag neje elhal, a férjnek 300 korona halálzási segély fizetetik.
- d)* Ha a tag 4 héten túl beteg, 6 héten át hetenkint 10 korona betegségre tarthat igényt.

A harmadik évben:

- a)* Baleset elleni biztosításban, úgy mint az első és második évben.
- b)* Ha a tag elhal, a tag által a belépéskor megnevezett kedvezményezettnek 1000 korona halálzási segély adatik.
- c)* Ha a tag neje elhal, a férjnek 300 korona fizetetik.
- d)* Ha a tag 4 héten túl beteg, 6 héten át hetenkint 10 korona betegségre tarthat igényt.

A negyedik évtől kezdve:

- a)* Baleset elleni biztosításban, úgy mint az első, második és harmadik évben.
- b)* Ha a tag elhal, a tag által a belépéskor megnevezett kedvezményezettnek 2000 korona halálzási segély fizetetik ki.
- c)* Ha a tag neje elhal, a férjnek 500 korona fizetetik.
- d)* Ha a tag 4 héten túl beteg, hetenkint, 6 héten át, 10 korona betegségre tarthat igényt.

A *B)* csoportba belépők, tehát azok, kik az első évben 2 koronát, a következő években pedig 2 korona 50 fillért fizetnek havonta, a fent felsorolt összes kedvezményeknek felét kapják.

Ezen kedvezményekben a tagok mindaddig részesülnek, amíg az egyesület tagjai maradnak; a balesetbiztosítás azonban a 60 éves életkor betöltése után megszűnik.

Azok, kik az egyesületbe való belépéskor már 45-ik életévüket elérték, a fent felsorolt kedvezményeknek csak felét kapják.

Aki 55 ik életévét elérte, az egyesületbe f-i nem vétetik

Mindezekon felül úgy az *A)*, mint a *B)* csoportba tartozó tagoknak a következő kedvezményekre van igényük:

Peres és perenkívüli ügyekben csupán a készkiadások felszámítása mellett ügyvédi képviselőben részesülnek. A »Kitartás« című hetenkint megjelenő lapot díjtalanul kapják.

Az egyesület minden egyes tagja 60 éves koráig állandóan biztosítva van baleset ellen.

Minden baleset, megtörténte után legkésőbb 24 óra alatt, okvetlenül bejelentendő.

Segélyezések kimutatása.

Halálsegély.

48. sz. lapunkban részletesen felsorolt segélyek összege 2800 korona.

Balesetsegély.

48. sz. lapunkban részletesen felsorolt segélyek összege 6426 korona 66 fillér.

Betegsegély.

48. sz. lapunkban részletesen felsorolt segélyek összege 990 korona.

Ujabb segélyek:

562. sz. tagkönyvszám: Prohászka Gyula, esztergályos, máv. gépgyárában, Budapest 60 korona.
418. » » Mikes Ferencz, kocsirendező, Péczel 50 »

Tagjainkhoz.

Az elmúlt évben a karácsonyfák ára a fővárosban oly magasra emelkedett, hogy még a jobbmóduak is csak nagy megerőltetéssel szerezhették meg azt gyermekeiknek. Egy másfél méter magas fenyőfa 4—5 frt, egy ölnél magasabb 12—14 frtért is elkelt.

Nehogy a „Kitartás“-nak a fővárosban és környékén lakó tagjai az idén ily hallatlan áron legyenek kénytelenek a karácsonyfát beszerezni, elhatároztuk, hogy tömeges vétel által tagjainkat olcsó karácsonyfához juttatjuk.

Megrendeltünk ennél fogva 600 darab embermagasságu szép növésű fenyőfát, s ezeket darabonként 60 krajczárjával a tagok rendelkezésére bocsátjuk.

Az előjegyzés az összeg beküldése mellett folyó évi december 12-ig fogadtatik el, és pedig mindaddig, míg a 600 darabból telik. A karácsonyfák december 20-ától 24-éig este 5 óráig az egyesület helyiségében átvehetők.

Az igazgatóság.

Köszönetnyilvánítás.

Alulírott ezennel őszinte köszönetemet nyilvánítom azon nemes eljárásuk felett, hogy az alapszabályok értelmében engem megillető betegsegélyben részesítettek és ezáltal súlyos anyagi helyzetemből kisegítettek.

Budapest, 1900. december hó 2-án.

Előttünk:

Halbauer Béla, Prohászka Gyula,
Schlesinger Vilmos,

*

Alulírott ezennel őszinte köszönetemet nyilvánítom azon nemes eljárásuk felett, hogy az alapszabályok értelmében engem megillető betegsegélyben részesítettek és ez által súlyos anyagi helyzetemből kisegítettek.

Budapest, 1900. december 4-én.

Előttünk:

Halbauer Béla, Mikes Ferencz,
Schlesinger Vilmos,

A t é l.

Mikor a rögök ősz multával először fagynak keményre; mikor a levegőben az első hópelyhek kezdenek szállingózni, akkor eszébe jut szegénynek, gazdagnak egyaránt: Nem csupán kenyérből él az ember. Ilyenkor a gazdag meleg gúnyát ölt magára, minden kályháját jól befűteti; a szegény pedig, akinek nincsen meleg gúnyája, fogvaczogva, dideregve gondol a — tavaszra. Ez az ő melengetője. Az a tudat, hogy hiszen majd csak ki is fog tavaszodni megint.

Ha a szegény embert nem vigasztalná mindig, minden bajában valami reménység; ha nem tenné túl magát a nélkülözések egész özönén — a bűnkrónika, főként nagy városokban, ijesztő mérveket öltene csakhamar.

Itt a tél. A maga minden veszedelmével, minden nélkülözéseivel. S a szegény ember, kivált a városlakó, szorongva gondol zimankós napjaira, mikor tekintetével a hideg kályha felé fordul.

Nem csupán kenyérből él az ember.

Az a boldog kor idejét multa. Manapság a kenyérhez meleg ruha, meleg szoba is kell. Hol venni, miként szerezni meg mind a kettőt? A meleg ruha, no az még a kisebbik gond a két nagy közül. Ezt manapság olyan olcsó árban vesztegetik, — az igaz, hogy megfelelő rosszasságban is — hogy a legszerényebb viszonyok között is beszerezhető. Hanem a meleg szoba — ez a kérdések kérdése. . . .

Néhány év óta a szén ára ugy felszökött,

hogy ez az áremelkedés valóságos csapása lett a nagyvárosok szegény embereinek, akik csakis ezt használhatják tüzelőül. Emellett azonban a kereseti, a megélhetési viszonyok nemhogy javultak volna, hanem még tetemesen rosszabbodtak. A tüzelőanyag árának emelkedése tehát kétszeresen sujtotta azokat, akik amúgy is a legnehezebb küzdelmet vívják a léttel. Mindenki kutatja, mindenki keresi ennek a nagy áremelkedésnek okát. Mikor a bányatulajdonosokat vádolják miatta, ezek munkásaikra hárítják a felelősséget, akik kielégíthetetlenek — állítólag — a maguk követeléseiben; továbbá a rossz üzleti viszonyokra, amelyek a nyári hónapok tartama alatt, majd hogy koldusbotra nem juttatják a szegény bányatulajdonosokat (!). A bányatulajdonosok közül, szerencsére, még egyik sem jutott koldusbotra ugyan; de hogy a követeléseikben kielégíthetetlen bányászok közül csak egy is háziurra lett volna, arról ép úgy nincs tudomása a világnak.

Mikor másrészt sokan, és szintén nem jogtalanul, a közvetítő kereskedelem kizsákmányoló törekvéseire mutatnak reá, van nagy lárma mindenfelé; védekezés üres szavakkal, üres frázisokkal, szitkozódás, fenyegetőzés rémképekkel. Miután azonban eddigelé még mindig bevált az a közmondás, hogy az kiabál legjobban, akinek a háza ég, alapos a feltevés, hogy a szénárak példátlan felszorításában éppen ez a közvetítő kereskedelem viseli a legnagyobb felelősséget; és hogy ha valahol, hát itt van helye a megtorló intézkedéseknek, a hatósági beavatkozásnak.

Olvasóink ne csodálkozzanak azon, hogy mi itt ezt a kérdést feszegetjük. Egyesületünk tagjainak túlnyomó része, a vasuti emberek, intézeteik jóvoltából, nem érzik ennek a dolognak nyomasztó voltát. De vannak igen sokan tagjaink között, akiket a kérdés nagyon közletről érint és érdekel, és akiknek az alábbi sorokkal talán némi vigaszt nyújthatunk a jövőre nézve.

A szénárak emelkedését nem nézték mindenütt tétlenül az emberek, sőt nem maguk a hatóságok sem. Látták ők azt, átéreztek, hogy a szegénység nyomorát ép a legnehezebb napokban annyira felfokozó kapzsiságnak gátat kell már egyszer vetni, még pedig radikális eszközökkel és módon. Látták azt, hogy míg a szén a termelő bányatulajdonos aknájából a fogyasztó embernek kályhájába kerül, addig annak az ára megkétszereződik, háromszorosra emelkedik. Látták azt, hogy vannak emberek, vannak czégek, akik és amelyek egyedárusági jogezimet követelnek ezen a téren a maguk számára. (Hogy mi czímen, annak csak a jó Isten a megmondhatója.) Akik és amelyek nemcsak a bányatulajdonosokat foglalták le a maguk számára, hanem kizárólagos joggal szegődötték az egész fogyasztó közönséget a maguk anyagi érdekeinek szolgálatába. Ez a törekvés, mely

már keletkezésében volt ellentétes az emberiség tekinteteivel, mert olyan téren hajtotta az embereket egyesek anyagi érdekeinek szolgálatába, amely tér közügyet, az emberiség megélhetési föltételét képezi, az a törekvés, amint mondtuk, nem maradhatott soká visszahatás nélkül. Ez a visszahatás pedig annál hamarabb következett be, minél kiméletlenebb volt ezen közvetítők viselkedése az adott helyzettel szemben, minél kirivóbbak lettek kapzsiságuk következményei.

Testületek, hatóságok köreiből mind hangsúlyosabbá válik az óhaj, hogy a tüzelő anyag, de különösen a szén, olyan szükségletnek minősíttessék, amely ép úgy közszükségletet képez, akár a tiszta levegő, a jó ivóvíz. Ehhez képest a szén beszerzése, elárúsítása stb. ép úgy vétessék hatósági kezelés alá, mint például a vízbeszerzés dolga, azzal a különbséggel természetesen, hogy a szénárúsítás megfelelő árszabály szerint történjék. Ezzel eléretnék első sorban, hogy a közvetítő kereskedelem kizárásával sokkal olcsóbb szén állana a fogyasztók rendelkezésére, mert a hatósági tömeges megrendelés azonfelül még külön árkedvezményt is vonna maga után, de eléretnék másodsorban az, hogy eleje vétetnék a közvetítő kereskedelem azon kizsákmányoló törekvéseinek, lehet mondani uzsorájának, amely szerint ép akkor szoritja fel a szén árát legjobban, amikor annak hiánya legérzékenyebben sujtja a fogyasztót.

A külföld több nagyobb városában ez a dicseretes törekvés már kézzelfogható eredményeket is felmutat, és csak idő kérdése, hogy minálunk is érvényre jusson. Mert érvényre kell jutnia.

Nyers eledel.

(L.) A növényevőket, kik mindenféle husételtől tartózkodnak, olvasó-közönségünk már bizonyára ismeri.

El vannak terjedve az egész világon, sőt Budapesten is, külön e czélra berendezett vendéglőben étkeznek, a hol főzelék és gyümölcsön kívül legfeljebb tésztákat lehet kapni.

Ezen életmódnak mindenesetre megvan a maga haszna, mert a köszvényt — ezt a felette fájdalmas betegséget — csak egyedül az által lehet alaposan gyógyítani, ha évek hosszú soráig tartózkodunk mindennemű husételtől.

A vegetariánusok — nem egészen alaptalanul — azt is felhozzák *étkezési módjuk* védelmére, hogy az Isten az embert — fogai alkotását tekintve — kizárólag növényevésre teremtette s csak a nyughatatlan emberi elme kinövésének lehet tulajdonítani, hogy évezredek keresztül a növények mellett, az állati eledelre, a husra is reá szoktunk.

Egészen másról akarunk azonban ma szólni, azért is a növényevők felett napirendre térünk.

Ugyanis egy különös társaság alakult nemrég Chicagóban, mely a növényevőket is tulliczítja.

A *Raw Food Society*, magyarul: »Nyers edelt fogyasztók társasága« arra kötelezte magát, hogy főtt vagy sült ételt többé nem eszik.

Mindenféle edelt, még a húst is, nyers állapotban fogyasztják.

Egész irodalom fejlődött már ki e társaság elveit illetőleg. Igen érdekesek azon okoskodások, melyekkel életmódjuk czélszerűségét és hasznosságát bizonyítani igyekeznek.

Azt mondják többek között, hogy a megpörkölt makkból sohasem lesz tölgyfa, a főtt tengeri nem csirázik ki.

A tűz mindent elpusztít, a mi éltető.

Az ember 20–24 évre tehető fejlődési idejét tekintve, sokkal hosszabb ideig élhetne, ha csupán nyers eledelokkal táplálkoznék.

Betegség csak kivételes esetekben fordulhatna elő s a pestis és egyéb ragályos betegségek eltűnének a földszinéről. Meg vannak győződve, hogy a tisztán nyers eledellel felnevelt gyermekek óriásokká nőnének és szelid erkölcsűek lennének.

Szerintük az ember az egyedüli állat, a mely sülve és főve fogyasztja el élelmét. A ragadozó állatok szőröstől-bőröstől megemészti a prédát; a növényevő állatok pedig csak gyomrukban főzik meg azokat a növényeket, melyeket mi főzve és sülve, vajjal s egyéb izelítőkkel elkészítve élvezünk.

Es ezek az állatok még is megszegyenitének bennünket hatalmas izomerejükkel.

Hát ezek az érvek tagadhatatlanul sok megfontolandó dolgot tartalmaznak, mert tény az, hogy az ember teljes kifejlődése az összes állatok között a leghosszabb időt vesz igénybe, következésképpen az emberi élet tartamának arányban kellene állani e hosszas fejlődéssel s ez esetben az emberi kor legvégsőbb határa legalább is pár száz esztendőtenne ki.

Tapasztaljuk az állatvilágban, hogy az igen rövid idő alatt teljesen kifejlődő állatok, például bogarak es férgek, rendszerint igen rövid életűek is.

Mindazonáltal a civilizáció által néhány évezred alatt teljesen átalakult, elváltozott embert fellelte merész dolog lenne ma már a ragadozó állatok kosztjára fogni.

Annak, hogy miért is eszünk sült és főtt ételt, igen sok czélszerűségi indoka van.

Először is a természettudomány szerint 100 fok melegenél a ragályokat terjesztő, szabad szemmel láthatatlan bakteriumok legnagyobb része elpusztul s így a sült vagy főtt étel fogyasztása által igen sok veszedelmes bakteriumtól szabadulunk meg.

Másrésről a sült és főtt étel tagadhatatlanul előmozdítja az étvágyat s a mit szívesen, előszeretettel eszik meg az ember, azt a gyomor is könnyebben és gyorsabban megemészti, míg a nyers, esetleg véres edelt, csak undorral tudnánk lenyelni, a gyomor pedig ezen undor folytán nemcsak meg nem emésztené, de sőt vissza is vetné.

A *nyers edelt fogyasztók* társasága azzal is támogatja különös szokását, hogy a tűz a husnak és növényi eledelnek legtáplálóbb részeit tönkre teszi.

Ez azonban igen nagy tévedés, mert a tápláló részek csak teljes szénné égetés mellett pusztulnak el az élelmiszerekből, sőt igen sok eledel épen a sütés által válik táplálóvá.

Ilyen például a kenyér is; ám kísértsek meg nyers búzát enni, hamarosan megfognak győződni arról, hogy tizedrésnyi táperő sem lesz benne, mint a jól elkészített kenyérben.

Érvelhetnének még azzal is, hogy a tulságosan meleg eledel tönkre teszi a fogakat.

És ebben lenne leginkább igazuk, mert hiszen nagyon jól tudjuk, hogy a leginkább hideg eledellel táplálkozó kóbor cigányoknak sokkal jobb fogaik vannak, mint nekünk városi embereknek.

Hogy e tisztelt társaság aligha fog számos követőkre találni, azt minden jóslási tehetség nélkül is előre megmondhatjuk; mindazonáltal érveléseikből azon tanulságot vehetjük, hogy a túlzást mindenben jó kerülni, s legjobb az arany középút.

A tulságosan kisült vagy nagyon meleg eledellel épen úgy elronthatjuk gyomrunkat, mint az egészen nyers, vagy nagyon hidegekkel.

A vasutak fejlődése.

(L.) Még nincs száz éve annak, hogy az első gőzmozdony megindult s már is az egész világot bedrótolták sinekkel, s hihetetlen gyorsasággal robogunk egyik világrészről a másikba. A vasut fejlődésének történetét legérdekesebben a mozdonyok alakjának változásaiból b rálhatjuk meg.

A mai gyorsvonatu első osztályu mozdonyok oly nagyszerű, oly csinnal készített gépek, hogy a ki ezeket látja, halvány fogalommal sem bír azokról a kezdetleges, valóságos »kávédarálók«-ról, a melyek a század elején a forgalmat közvetítették.

A Verulami Baco által alapított londoni Patent Museumnak volt azon szerencsés gondolata, hogy a szabadalmazott találmányok rendkívül gazdag tárházaiban összehalmozta a vasut fejlődését előtűntető tárgyakat is, és így megvásárolta az Angliában épült első vasut lokomotivját, Stefensonnak meglehetősen primitiv gépét is, a mely »Sans Pareil« (Páratlan) nevet viselt.

Sajnos, hogy a későbbi időkben nem gondoltak arra, hogy a fokozatos fejlődés bemutatása czéljából a többi használatból kiment mozdonyokat is összevásárolják, s így az átalakulás különböző módjairól legfeljebb csak rajzokból vehetünk tudomást, s így az első primitiv gépet csak a mai bámulatos tökélylyel szerkesztett lokomotivval hasonlíthatjuk össze.

Sem a »Sans Pareil«, sem a »Rocket« nevű gépeket nem mutathatjuk be tisztelt olvasóinknak.

De bemutathatunk mai képünkben egy amerikai lokomotivot, mely úttörő volt a maga nemében, miután 70 évvel ezelőtt indult meg, de csak alig egy évig volt használatban s emberáldozattal fejezte be működését.

E rendkívül kezdetleges gépet Matthew Dávid készítette s »Best Friend« (legjobb barát) névre hallgatott. A gép New-Yorkban készült és vizen szállították Charlestonba, s ott 1830. december havában, tehát épen 70 évvel ezelőtt, adták át a forgalomnak.

A gép sulya mindössze 45 mázsát nyomott;

tűzszekrénye függélyesen állott s a két gőzkazán a hátulsó kerekek között volt elhelyezve.

A gépésznek igen kellemetlen helyzete volt a különös lokomotívon, mert csak egy keskeny állóhely jutott neki, s ugyszólván a két gőzkazán közé volt ékelve,

A mozdony után ragasztott kocsik egy cseppet sem voltak különbek a mi marha-szállító kocsi-jainknál.

De azért a jó amerikaiak mégis nagy büszkeséggel foglalták el az összes helyeket, s az első hónapokban csak az kapott helyet a vonaton, a ki hetekkel előre megrendelte jegyét.

A »Best Friend« azonban nem felelt meg nevének, mert 1831. június havában hálátlanul viselte magát gondos ápolója — a fűtő iránt, mert szétrobbanva, a szerencsétlen négert a levegőbe röpítette.

A szerencsétlen néger tudatlanságának lett áldozata, mert a biztosító-szelepre ült és ott akarta magát kipihenni.

Mig a gőz feszereje rendes mederben mozgott, addig nem volt baj, de a mindinkább szaporodó felesleges gőz kiszabadulást nem találván, a kazánt felrobbantotta, s a levegőbe röpített szegény négernek halálát okozta.

Ez volt Amerikában az első vasuti baleset, melynél az utasok közül senki sem sérült ugyan meg, s mégis, a midőn a sérült gépet helyrehozták, a nép megakadályozta annak újra forgalomba hozatalát, s a társaság kénytelen volt a nevet meghazudtolt »Best Friend« helyett más mozdonyt készíttetni.

Már ezt megelőzőleg, az amerikaiak különféle hajtóerőkkel tettek kísérleteket, a melyek érdekességüknél fogva érdemesek a felemlítésre.

Egy évvel előbb Baltimore-ból Ellicott-ig lóvasut volt forgalomban, de a vontatással nem lévén megelégedve, egy szárazmalom-rendszerű mozdonyt készítettek.

A gép belsejében épen úgy, mint a szárazmalomban, körben futott egy ló, s az így mozgásba hozott hajtókerék forgatta a sineken nyugvó ke-rekeket.

A kísérlet elég jól sikerült, mert a vonat órán-kint 14 kilométer sebességgel haladt, s a közönség nagyon meg volt elégedve az új szerkezetű lokomotívval, de egy váratlan baleset tönkretette a vasut-társaság szép reményeit.

Ugyanis egy elkényszeredett tehén nem tudott elég gyorsan kitérni a robogó vonat elől, s megtörtént az első összeütközés.

A tehén megdőglött, a ló is kimult; a közönség a felborult kocsik romjai közül aránylag csekély sérülésekkel bujt elő, de maga a gép nem támadt

fel többé, mert csakhamar az eset után egy vitorlás mozdonynyal kísérletezett a vasuttársaság.

A »Meteor« — amint a vitorlás mozdonyt el-nevezték — egy négy kereken nyugvó kosárból állott, melynek közepére vitorlával ellátott árbocz volt erősítve.

Talán mondanunk sem kell, hogy a szelek járásától függő ujmódi mozdony csakhamar szintén lomtárba került.

E sikertelen kísérletek után a vasuttársaság már-már újból vissza akart térni a lóerő alkalmazásához, a midőn Cooper Péter baltimorei gazdag földbirtokos találmánya kisegítette őket a bajból.

Ő készítette ugyanis Amerikában az első gőz-gépet, a melyet kicsinyiségénél fogva a híres törpéről »Tom Pouce«-nak (Hüvelyk Matyinak) kereszteltek el.

E gépecskének összes sulya 10 mázsa volt; fűtőkazánja egymásra fektetett ócska puszkacsövek-ből állott, s csupán egy lóerővel dolgozott.

Az első ünnepélyes kísérlet 1830. augusztus hó 28-án történt és pedig rendkívül szép eredménnyel, mert a liliputi gépecske a 45 mázsa-s vonatot óránként 20 kilométer sebességgel röpítette Baltimoreból Ellicottba.

Hogy a lefolyt 70 év alatt mivé fejlődött a vasut, azt nem kell bővebben magyaráznunk, mert hiszen látjuk mindnyájan; de nem érértelen az akkori sebesség összehasonlítása a mostanival.

A legutóbb kibocsájtott menetrendek tanúsága szerint a philadelphiai vasut Camden-ből Atlantic City-be óránként 106 kilométer sebességgel repül; Franciaországban a délivasut a Morceaux-Bordeaux közti utat óránként 99 kilométer sebességgel teszi meg.

Ily gyorsaságot a magyar vasutak még nem értek el, de nem is kívánjuk, hogy valaha elérjenek, mert köztudomásulag a nagy gyorsasággal nő a balesetek száma is, már pedig hazánk, a vasuti összeütközések számát tekintve — Istennek hála — utolsó helyen áll a világon.

Az amerikai vagy a francia vasutak egy hónap alatt több baleseti kártérítést fizetnek ki, mint a magyar királyi államvasutak két-három év alatt.

Egyébként azt, hogy nálunk aránylagosan is alig tizedrésznyi vasuti baleset történik, mint bárhol a világon, nemcsak a vonatok lassabban haladásának köszönhetjük, hanem hálával tartozunk érte a külszolgálatot tevő közegeknek is, mert bátran elmondhatjuk, hogy a magyar vasutasnak fáradhatlan buzgalom, éberség és kitartásban sehol sincsen párja.

A mézes fazék.

— Irta: **Temesváry Alajos.** —

— Kupakfalva, három percz!

Ajtók nyílnak s azokban mindenféle pakkokkal megáldott, mindenféle koru és nemű t. cz. utazó közönség tünedezik elő. A kocsiablakok pedig szép és kevésbé szép, borzas és még borzasabb női fejekkel telnek meg. A vonat, ahogy az állomásban megállott, szinte megelevenedik. Egyszerre végigsüvölt a kiáltás:

— Nem szabad kiszállni, jön a gyorsvonat! . . . Ne tessék kiszállni!

— Jó, hát várjuk meg a gyorsvonatot — nyugszik meg az egyik pasasér.

— Ördög vigye a maguk gyorsvonatát. Ilyenkor kell annak itt mászkálni, mikor az ember ki akar szállani? Málcsi, vedd fel azt a gyereket, ne ordítson ugy!

— Ojjé, a pakkomat odaát felejtettem Zsebesen! Kondoktor, kondoktor! A pakkomat . . .

— Ne tessék kiszállni, kérem. Tessék bent maradni a kocsiiban!

— De a pakkom . . .

— Majd rendbe hozzuk, csak a gyorsvonat menjen el.

Vége előtt a nagy izgalom és mindenki várta a gyorsvonatot. A személyvonat utazói a kocsi folyosóin, tornáczain mérgeledve, a másik vágányon tul pedig az elutazni akaró, az utasokat váró, meg a napot lopó sokadalom, kiabálva, bucsuzkodva, csacsogva. A két párt között néhány kalauz és vasuti munkás járt fel és alá, vigyázva, hogy senki a közbul eső vágányra ne lépjen, mért a gyorsvonat mozdonyával nem ajánlatos komázni. Az nem érti a tréfát és aki útjába akad, annak ugy meg tudja csiklandozni a bordáit, hogy nevetéséből csak a másvilágon tér magához. De most ne prédikáljunk, mért már itt is jön. Menetét meglasztotta, mintha meg akarna állani. Komor méltósággal zörög végig azon a vékonyka két sinszálon, orrlyukaiból mérges sziszegéssel tüszögtetve ki az őt hajtó vad indulatot, a gőzt. Vezetője már a fékező készüléknek sárga fogantyuját tartja, amikor . . .

Hugyecz Ondro, a Náczkók fajtájából való besületes bányász-mesterember, nagyon soká talált bucsuzkodni a személyvonatnak egyik harmadosztályu kupéjában a tovább utazó Johann komától, meg annak bő tartalmu pálinkás butykosától. De elvégre is a legkeserveőbb bucsuzkodás sem maradhat befejezetlenül, és miután Ondro még egyszer szívéhez szoritotta Johannt és forró csókkal illette annak butykosát, elszántan kinyitotta a kupé ajtaját és sietve igyekezett a válás nehéz helyéről távozni.

Alig ugrott le azonban a kocsirol és lépett egyet előre, amikor valami otromba nagy jószág gorombán lők rajta egyet, földre teperi Náczkónkat és minekutána maga alá gyürte volna, szuszogva, sisteregve megáll fölötte. Éppen ugy, mint egy vadállat, amelyik ráfekszik áldozatára és fogcsattogtatva, zihálva őrzi a zsákmányt. A hivatalos emberek, az utas emberek és a szájtató emberek rémülettel látták, mint ugrik ki egy utas az álló vonatból, mint lép a gyorsvonat mozdonya elé, és mint tűnik el a következő pillanatban a fekete vaszörnyeteg alatt.

Mintha egy elfojtott sikoly tört volna ki mindannyiok kebeléből, ahogy ez a rémjelenet alig egy másodpercz letelte alatt szemeik előtt lejátszódott. A mozdony, amely már megállófélben volt, alig tett még egy fél kerékfordulatot, azután megállott, éppen emberünk teste felett. Aki csak tehetett, odarohant és szörnyüködve leste, hogy nem láthatna-e meg legalább egy kis vérnyomot, egy véres ruhacsafatot a halálra gázolt emberből. De voltak közöttük olyanok is, akik szentül hitték, hogy a mozdony azt a szerencsétlent nemcsak megölte, feltrancsirozta, hanem mindjárt meg is főzte és sütötte. A mozdony alá való kémszemlélésben az állomási főnök, no meg persze egy vasuti golya — vulgo: gyakornok — voltak a legbuzgóbbak. Utóbbi a fejét is bedugta a kerekék közé, amikor valami bőrfele ütötte meg az orrát. Sietve kihuzódott onnan s az ő nyomán csakhamar — mindenki legnagyobb csodálkozására — bujt kifelé a mi náczkónk is; jó bányász-szokás szerint testének bőrös felét tolván ki legelőbb a napvilágra. (Azt hiszem, nem szükséges külön megmagyarázni, hogy hol hordják a bányászok a bőrt.)

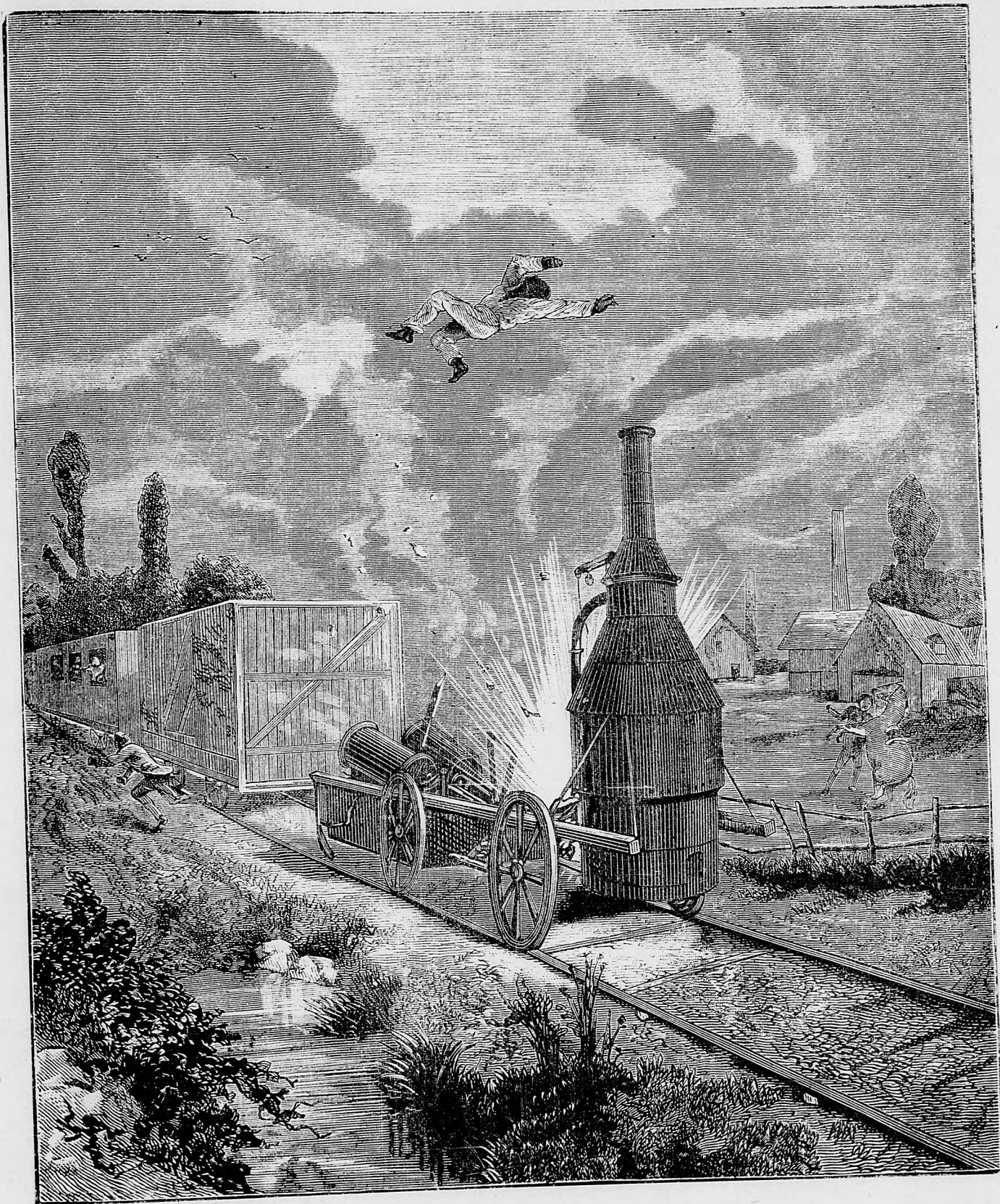
Ahogy kint volt, egész hosszában felegyenesedett és csodálkozva nézett körül. Mit bámulja őt ez a sok ember? Hát ez is valami? Volt ő már mélyebben is lent, ahol nagyobb a sötétség, nagyobb a veszedelem! Ha még csak megbámulták volna. De az az egyik ur, akinek aranypasszomántos a gallérja, sipkája, az éktelen szidalmakkal támad reá No, ez bizonyosan a főnök lesz. Szegény, hogy megjedhetett ez a Náczkó során. Náczkónk a sok lármázásból nem hall ki mást, nem ért meg egyebet, minthogy az az ur itt be akarja őt mostan csukatni. Hogy is ne. Abból ugyan nem eszünk. Náczkó akkor inkább visszabujik megint a masina alá és ki nem jön onnan addig, amig feloldozást nem nyer büne alól . . . Amint így hallgatja, hogy mit lármáznak vele, eszébe jut valami. Végig néz önönmagán, végig a körülálló embereken, majd szemeivel keresni kezd valamit a földön. Ahogy pedig nem lel semmit, kapja magát, és se szó, se beszéd — bujik be megint a kerekék közé, a mozdony alá. Az állomási főnök haragja tetőpontját éri el. Nem elég, hogy ez az ember a legsúlyosabb felelősségnek tette ki őt az imént, még mokázik is vele? Vagy meg van ez örülve? Nem lehet más képen. Ő ragadja meg a hátul fityegő bőrkötény egyik sarkát, a golya a másikat; majd, mikor erőlködésük hiába való, több kéz is segítségükre siet. Mindhiába. Náczkó gyakorlott, Náczkó erős az ilyen mozdulatokban és csakhamar eltűnik megint.

De most már nem sokáig hagyja ijedezni az embereket. Csakhamar megjelenik ismét — egészen az előbbi sorrendben — és amikor felegye esedik, egy bekötött fazekat szorongat a kezei között. Oly öröm sugárzik arczáról, amikor körülnézdegéli a fazekat és látja, hogy annak nincsen semmi baja.

— Hála Istennek, csakhogy a fazékban nem esett kár!

— Hát magának fontosabb az a fazék, mint a saját élete? — kérdé egészen megrökönyödve a főnök.

— Hogyne! Mézet viszek benne haza, az asszonyomnak. Lett volna otthon nemulass, ha eltörök a fazék! Ujjé!!

Az első gőzmozdony.

REGÉNY-ESARNOK.

L Y D I A.

(Folyt.)

— Irta: **Galicin Dimitrij herceg.** —

Lizin felkiáltott álmélkodásában.

— Ezért kétezer rubelt adtál, ugy-e? — kérde Arzén kíváncsian.

— Ép annyit — viszonzá Akatoff. — Azt hiszem, meg lesz elégedve.

— De ne feledd, hogy ez még nem minden.

— Hogy-hogy? — kérde Akatoff.

— Még két hétig el kell őt halmoznod figyelemmel s nem szabad neki időt hagynod a gondolkozásra, különben hiába volt minden fáradságod.

— Mit nem mondasz! De kellemetlen nekem ez a dolog! Holott pedig szerdán jóságomra akartam utazni.

— Minek?

— Üzleti ügyek . . . Egy kis rendet kell csinálnom.

Akatoff komoly arcot vágott, mire Arzén harsogó kacajban tört ki.

— Hazudsz, — mondá — azt hiszed, nem találom ki? Kölcsönt akarsz felvenni a birtokra! Engem ugyan el nem ámitasz!

Akatoff elpirult s szemeivel intett nekem, hogy ne tárgyaljon nyilvánosan ilyen dolgokat.

— Furcsa egy ember vagy te — folytatá Arzén.

— Hogy elpirulsz! Tehát szégyenled magad, hogy kénytelen vagy pénzt szerezni magadnak? De hiszen ez mindenkin megesisik. Nem mondta-e Schewezán is, hogy egy nemes ember, a kinek nincs adóssága, nem is nemes ember? Nos, engedd meg, hogy egy tanácscsal szolgáljak. Ne végy fel kölcsönt a birtokra. Ezzel sokat vonsz le értékéből. Nem igaz? — fordult hozzám Arzén.

— Ez teljesen igaz — mondám. Az ember csak a legvégső esetben terhelje meg birtokát.

— No látod, Akatoff! Egy tizenötezer rubeles adósság kellemetlenséget okoz neked. Minek kölcsönt felvenni, mikor eladhatod birtokodat?

— Könnyű ezt mondani — válaszolá Akatoff.

— De nincs ám mindenkinek százötvenezer rubelje pengőpénzben.

— Mit mondasz? Százötvenezer rubel? De hisz én adok neked érte száznyolcvanezer rubelt!

— Te?

Akatoff annyira meg volt lepetve és annyira megörült, hogy nem bírta elrejtteni elragadtatását.

Arzén ezzel a dologgal egy hatalmas lépést tett előre, czélja felé s a mellett meg volt az a jó haszna, hogy száznyolcvanezer rubelt adott egy oly birtokért, mely kerek kétszázézetért meg.

— Igen, én — viszonzá Arzén. — Láttam nálad a terveket s tudom mit lehet érte adni. Ha beleegyezel, még e héten rendbe hozzuk a dolgot s majd gondunk lesz rá, hogy ne kelljen elmenned Pétervárról.

— Hát persze, hogy beleegyezem, — mondá Akatoff — nekem az teljesen mindegy.

— Tehát áll az alku?

— Igen — mondá Akatoff.

Lizin rémulten nézte mindkettőjüket. Még nem szokta meg a közönyt a százezrek hallatára.

— Ideje, hogy menjünk, — szolt Arzén — már félnyolcz. Az előadás megkezdődött.

— Menjünk hát — kiáltá Akatoff.

Megint becsomagolta a Wrantseffnek szánt ajándékot, mialatt Arzén kifizette a számlát. Aztán eltávoztunk.

A vendéglő ajtajában Schewezán tábornokba ütköztünk.

— Hová mennek? — kérde.

— Mulatni — viszonzá Lizin.

— Mulatni? Hol?

— Oh, a kíváncsi! — nevetett Arzén — mindent tudni akar.

— Vigyenek engem is magukkal — esdekelt Schewezán.

— Még mi nem jut eszébe! Szállj be, Lizin! — szolt Arzén.

S elősdijével beszállt a hintóba, mig én és Akatoff bérkocsiba ültünk.

— Vigyen magával — esdekelt újra a tábornok. — Annál nagyobb lesz a mulatság! Hát mibe kerül ez önnek?

— Előre! — kiáltott Akatoff a kocsisra.

Elhajtattunk, mialatt Schewezán bánatosan nézett utánunk.

Igazán megeshetett az ember szive a szegényen.

Midőn a színházhoz értünk, az első felvonásnak vége lett. A közönség kiment a nézőtérrel, a hölgyek a folyosón sétálgattak s elállták az utat.

— Menjünk a szinpadra, — szolt Arzén — felvonásközökben könnyebb feljutni. Az egész személyzet a szinfalak tologatásával van elfoglalva s így nem fognak ránk ügyelni.

Követtük őt. Meg voltam győződve, hogy ki fognak bennünket utasítani.

Egy hosszú, boltíves folyosó végén Arzén egy kis ajtót nyitott fel s egy őrt álló fiu mellett haladtunk el, a ki nyilván azt hitte biztos fellépésünkből, hogy jogunk van behatolni.

Egy keskeny, alacsony és rosszul világított helyiségben voltunk.

Felnyitottunk egy ajtót, melyen ez állt: „A színházhoz nem tartozóknak tilos a bemenet!” — s csakhamar a szicíliai király katonái közt találtuk magunkat, a kik a kulisszák közt járkáltak, mig a színházi munkások dizleteket, butordarabokat és egyéb kellékeket hurcoltak jobbra-balra.

Köröskörül pedig csak hullámozott a szereplők tarka tömege. Itt egy csoport pórno, amott nemes lovagok, odébb lelkendezve dolgozó gépmesterek. Eleinte nem birtam semmit sem megkülönböztetni. Megfordultam s társaimat kerestem, de azok eltűntek. Alkalmasint felkeresték Wrantseff kisasszonyt s megfélekeztek énrólam.

Én nem indultam keresésükre, hanem a kulissza-helyiséget nézegettem, melyről eddig nem volt fogalmam. Tudván, hogy illetéktelenül vagyok itt, gondosan kerültem az érintkezést a színházi felvigyázókkal és amint egy modern egyenruhát megpillantottam, valamely sötét zugba huzódtam. Igaz, hogy mindenki annyira el volt foglalva, hogy senki sem ügyelt rám.

A félig megvilágított szinpadon, háttal a lebecsátott függönynek, a rendező ellenőrizte a szin felállítását.

A női kar tagjai, udvarhölgyeknek vagy pór-
hölgyeknek öltözve, párosan sétálgattak fel-alá, vagy

egy sarokban bujtak össze s álmos arczkifejezéssel beszélgettek.

Valamennyijüknek az arczáról leolvasható volt, hogy az egész festett világ borzasztó terhükre van s untatja őket. Apródok tolongtak a függöny kerek nyílásai körül s kikukucsáltak a nézőtérre.

— Nagy ég! — mondám magamban — ezek ugyanazok az apródok, a kik oly gyönyörűeknek látszanak, ha az a ember nézőtérrel látja őket? Öltözetük csak úgy lóg rajtuk s arczuk piros és fehér festékekkel volt telemázolva.

»Róbert« fontoskodó arczczal járkált fel s alá, zsebkendőjével legyezve magát s változatosság kedvéért basszus hangon dudolgotott. Az alattomos »Bertram« nagyban udvarolt »Alice«-nek s ha az ember közélről nézte őt, a legkedélyesebb embernek látszott. Izabella »Rimbaud«-dal csevegett és szívből kaczagott hozzá.

— Uraim, — kiáltá a rendező — a ki nem tartozik a színpadhoz, távozzék. Kezdjük!

Én semmi körülmény közt sem tartoztam a színpadhoz. Siettem is eltűnni a kulisszák között, a hol végig akartam hallgatni Izabella Kavatináját.

— Tilos az első kulisszában megállni! — kiáltott rám valaki.

Gyorsan elsiettem.

A kulisszák mentén húzódva, egy diszlet mögé álltam, mely palotasort ábrázolt. Egy pillanat alatt a királyi lakásból egy elzárt szűk helyiségbe szorultam, a hol a legkülönbözőbb tárgyak voltak összehalmozva.

Egy aranyozott baldachin, egy nagy kereszt, egy sziklatömb, drapériák s egyéb holmi össze-vissza; fenn a magasban tömérdek kötél, szövet és fard. Ott őrzik a sok dekorációt s valamennyi ott marad lógva évekig, míg az opera ismét színre kerül, melyhez tartoznak.

Mindezt egy öreg munkástól tudtam meg, a ki alkalmasint gépész volt s engem valami színházi hivatalnoknak nézett. Azt indítványozta, hogy nézzem meg a raktárakat. Beleegyeztem, de csakhamar keservesen megbántam elhatározásomat.

Csaknem belevesztünk a sok szűk lépcsőbe, míg végre hosszas vándorlás után hirtelen jéghideg levegő csapott meg, majd meg izzó forróság. Alulról csak egy-egy hangfoszlány hatolt fel hozzánk.

Nem emlékszem már, miket láttam a raktárban, csak arra emlékszem, hogy többször megakadtam a kötelekben, melyek az egyes diszletekről lelógtak. Nem bírtam elhinni, hogy gyorsan és tetszés szerint bármelyik darabot a színpadra lehet állítani. Kételyeimet közöltem az engem kísérő munkással.

— Engedelmet kérek, — szolt ez — abban nincs semmi különös. A gépész, a ki alkalmazva van, már ötven éve szolgál és csukott szemmel rátalálna akármelyik darabra; csak a kezével nyulna hozzá s rögtön meg tudná mondani, hogy ez itt »Kussalka« második felvonása, amaz ott »Aida« harmadik felvonása stb.

Midőn újra leszálltam, a kulisszák mögött egy sereg tánczosnót vettem észre, a kik a harmadik felvonást várták.

Mikor így elnéztem őket, eszembe jutott, hogy a habitűek közül ugyancsak sokan és hamar kigyógyulnának rajongásukból, hogyha alkalmuk lenne ezeket a hölgyeket nem csupán támlás-székükből nézni.

Hát még hogy nézhetek ki táncz után! Mikor

a piros meg a fehér festék lefut sápadt arczukon és sovány nyakukon!

— Ma ugyancsak nagy dolgot csináltam — szolt az egyik tánczosnó. — Egy felvonás alatt felöltöttem és kifestettem magam.

— Vigyázz, — szolt egy másik, — ha megfedkedtél valamiről, Petrovics Alexander nem fogja elnézni.

Petrovics Alexander nagyon rettegett ember lehetett.

— Oh, tudom. Képzeld csak, legutóbb büntétpénzt vont le azért, mivel az első kulisszában álltam. De hisz onnét kell fellépnem! Mit vétettem tehát? Ez türhetetlen!

— Nekem pedig — szolt egy másik — azért kellett bírságot fizetnem, mivel az egyik czipő lecsuszott a lábamról. Hihetetlen az ilyesmi!

— És én! És én! — kiálták többen s egymásután szidták a felügyelőt. Egy pillanat alatt össze-vissza fecsegték mind.

Az előadás vége felé járt s én elindultam felkeresni Arzént, Akatoffot és Lizint, de nem sikerült őket megtalálnom. Hirtelen kétségbeesett, átható sikoltás hallatszott a színpadon. Másokkal együtt oda rohantam, a honnét a sikoltás hallatszott s megpillantottam Lizint, a kinek egy diszlet a fejére esett.

A gépészek nem látták őt és épp akkor bocsátottak le reá egy diszletet, midőn Lizin barátaival el akarta hagyni a színpadot. Egy erős ütést kapott s azzal kitudszkoltak bennünket.

Arzén elhalmozta Lizint szitkokkal és megesküdött, hogy soha többé nem viszi magával sehová. Lizin nem válaszolt, csak egyre dörzsölgette fejét és vállait.

— Nos, Akatoff ur, — mondám — nekem nem volt szerencsém az ön tündérét láthatni.

— Oh, — viszonzá — az a bolond tönkreteszi az idegeimet.

Elhagytuk a színházat s elváltunk egymástól. Kisérőim a vendéglőbe mentek, én pedig egyenesen haza.

VII.

Két hétre rá újból találkoztam Arzénnel egy vendéglőben.

— Kártyázol? — kérdé tőlem.

— Nem — viszonzám, bámulva kérdése fölött.

— Lehetetlen, egy kis baccarat-ot csak játszottál valaha?

— Fogalmam sincs erről a játékról.

— Ez igazán bámulatos. Őszintén szólva, te nem érsz egy kopeket sem. Én pedig el akartalak vinni Talouschin grófnéhoz.

— Mit csináljak ott?

— Kártyázz!

— Köszönöm. Én sohasem kártyázom, a grófnét pedig nem ismerem.

— Különb ez nem tesz semmit. Bevezethetek nála, akit akarok. De azt csak tudod legalább, mi a roulette?

— Igen.

— Pompás, hát akkor elviszlek magammal.

— Hagyj békében, kérlek. Nekem szinte zug a fejem ezektől a hercegnőktől és grófnőktől s most még azonfelül olyanhoz akarsz vezetni, akit nem is ismerek.

— Oh, ez nem olyan grófné, mint a többi. Egyszerűen kártyabarlangja van. Minden óvintéz-

kedés meg van téve, hogy meg ne csipjék. Jer csak el, meglátod, jól fogsz mulatni. Ott találjuk Akatoffot, Dorogobujszkyt, Schewezánt, Fremelát, szóval az egész bandát.

— Akatoff is ott lesz?

Kezdtém észrevenni Arzén szándékát. Nem hiába makacszkodott, hogy magával visz. Tudta, hogy én és Akatoffné jó barátok vagyunk s azt hitte, hogy én öntudatlanul is az ő tervét fogom szolgálni.

— És te, te is játszol? — kérdém.

— Persze. És folyton nyerek. Az embernek a játéknál hidegvérűnek kell lennie . . . mig Akatoff . . . Öszintén szólva, sajnálom, hogy bevezettem a grófnénál. Nos hát eljössz?

— Igen, de nem játszom. Rám, mint partnerre, ne számíts.

— Jól van, csak jer el, — ki tudja! Tan mégis megkoczkáztatsz egy pár aranyat a roulettenél!

Csak azért álltam rá, hogy elmegyek a játékbarlangba, mivel Akatoff érdekelt engem. Kíváncsi voltam látni, vajjon a játéknál ura marad-e önmagának

— Mikorra kell ott lenni? — kérdém.

— Azt hiszem, egy óra múlva. A játék nyolczkor veszi kezdetét.

— S meddig tart?

— Az nincs meghatározva. Rendesen reggel nyolczkor mennek szét.

— Még előbb haza kell mennünk.

— Minek?

— Átöltözni!

— Bolondság. Mindenki utcai öltözetben megy oda, még Fremela is, aki pedig frakkban szokott hálai.

Az órára néztem. Félnyolcz volt.

— Kár, — mondtam — jegyet váltottam a »Joconda« előadására. Ha legalább odaajándékozhatnám valakinek.

— Küldd el Lizinnek. Ma ugy sem tudja, mihez fogjon. Mi valamennyien a Talouschinnál vagyunk s oda nem visszük őt magunkkal.

— Jó, elküldöm neki. Hol lakik?

— Nem tudom a czimét. De Maschwinéknél ebédel s oda küldhetjük neki.

Arzén egy levélborítékot kért, beletette a jegyet egy czédulával, melyre azt írta: »ez neked, te buta!« — s aztán elküldötte egy szolgálval Maschwinéhez.

(Folytatása következik.)

VEGYES KÖZLEMÉNYEK.

A „Kitartás” könyvtáráról.

Mi lesz a „Kitartás” könyvtára?

A „Kitartás” könyvtára hasznos, léleknevesítő olvasmányok tárháza lesz. Az első évben (az idén karácsonyra) megjelenik **A magyar szabadságharc leírása**, számos arcképpel és érdekes csataképekkel.

Jövő évben megjelenik Kossuth Lajos apánk életleírása.

A „Kitartás” könyvtárából minden évben, karácsonyra, egy kötet jelenik meg, úgy hogy pár év múlva a „Kitartás” minden egyes tagjának gyönyörű kis könyvtára lesz, melyből nemcsak mi, de gyermekeink és unokáink is hasznos és üdvös lelki táplálékot merithetnek.

A „Kitartás” könyvtárának minden egyes kötete hazafias szellemben lesz megírva s oly olcsó (füzve 1 korona, diszkötésben 2 korona), hogy legszebb és legalkalmasabb ajándék lesz serdülő gyermekeink számára a **karácsonyfa** alatt, miket szintén a „Kitartás”-nál rendelhetnek meg budapesti előfizetőink, mint az lapunk harmadik oldalán olvasható.

*

A karácsonyi ünnepekre való mulattató olvasmányként ajánljuk tagjainknak a következő leszállított áru könyvet:

Csitt-Csatt.

Irta Csitt. Fordította Csatt.

Pikáns novella füzér! Csupán felnőttek számára. Bolti ára 3 korona. A „Kitartás” tagjainak 2 koronáért bérmentve küldjük meg.

Bizalmi férfaink folytatólagos jegyzéke:

Farkas Gyula, művezető, Budapest, Ferencváros.

SZERKESZTŐI ÜZENETEK.

Hauzner György, Budapest. A »Kitartás« könyvtárának előfizetői közé előjegyeztük. — Balogh Benjamin, Debreczen. Elkönyveltük november és decemberre. A »Kitartás« könyvtárának előfizetői közé előjegyeztük. — Gulyás János, T.-Terebes. A »Kitartás« könyvtárának előfizetői közé előjegyeztük. — Sztancs Sándor, Nagy-Szeben. Elszámoltuk október hónapra. — Mészáros György, Szeged. Elkönyveltük december hónapra. — Kiss János, Piski. Elkönyveltük november, december és január hónapokra; a »Kitartás« könyvtárának előfizetői közé előjegyeztük. — Toldi Miklós, Mondorlak, Mészáros Lajos, Hatvan. A »Kitartás« könyvtárának előfizetői közé előjegyeztük. — Wilde János, Nemes-Kosztolány. Szíves ígéretét köszönjük az egyesület nevében. Kérjük a kínálkozó alkalmat megragadni s mindenhol támogatni. — Balogh Benjamin, Debreczen. Elkönyveltük november és december hónapokra. A »Kitartás« könyvtárának előfizetői közé előjegyeztük, többet nem szükséges küldeni. — Sebestyén Sándor, Paks. Elkönyveltük december hónapra. — Kael Lajos, Ujpest. Elkönyveltük november és december hónapokra. — Pap Lajosné, Nagy-Selyk. Elszámoltuk december hónapra. — Vucinic Gájó, Orjovác. Elkönyveltük október hónapra. — Mezőfalvy, Orosháza. Elszámoltuk november és december hónapra. — Dudás Márton, Szeged. A most küldött 8 koronát december, január, február és márczius hónapokra könyveltük el, novemberre küldött előfizetést, illetve tagdíjat szintén megkaptuk. — Wittine György, Rákos. Elkönyveltük november órára. — Ehrenfeld József, Komárom. Elkönyveltük szeptember, október és november hónapokra, hiánya van e szerint 60 fillér, kérjük azt adandó alkalommal még beküldeni. — Főző János, Balf. Elkönyveltük november hónapra Tudomásul vettük, rendben van. — Liska Sámuel, K.-Ujszállás. »Kitartás« könyvtárának előfizetői közé feljegyeztük. — Sánta Donát, Segesvár. Elkönyveltük november és december hónapokra. — Viga Gergely, Devecser. »Kitartás« könyvtárának előfizetői közé előjegyeztük. — Lendvai, Hadház. Elszámoltuk november és december hónapokra. — Fuchs János, Budapest, Lichtenberg Sámuel, Szerencs. Elszámoltuk november hónapra. — Bertl József, Győr, 7 korona 3 fillért; Tatarik Mihály, Borosznó-Szt.-András, 8 koronát; Polgár Sándor, Fiume, 40 korona 16 fillért; Wizovisek Mihály, Vinkovce, 21 korona 34 fillért köszönettel nyugtáznunk, megfelelően elszámoltuk. — Ugrai János, Szarvas. Elszámoltuk november és december hónapokra. A »Kitartás« könyvtárának előfizetői közé előjegyeztük. Glozik ur

lapját pótoltuk. — *Tóth Pál Márton, Szomajom.* »Kitartás« könyvtárának előfizetői közé előjegyeztük. — *Rácz Dénes, Segesvár; Tóvizi János, Zovány; Buczkó János, Makó; Simon Ede Dániel, Perjámos; Pallaí Sándor, Makó; Havasi Károly, Ágasegyháza.* »Kitartás« könyvtárának előfizetői közé előjegyeztük. — *Csajághy István, Somogy-Szobb.* Küldött 8 koronát következőkép számoltuk el: 3671. sz. tagunk részére november, december és január hónapokra, 3447. sz. tagunk részére december hónapra. — *Hustyik Pál, Budapest.* Elkönyveltük november hónapra. — *Kiss László, B.-Szarvas.* Szives fáradozásait előre is köszönjük, reményeljük, lesz is eredménye. — *Pajtsits Károly, Budapest; Lőrinczy Károly, Szatmár-gőzfürész; Füredi József, M.-Radna; Koncz János, Dobsina; Korozs István, Klyusso; Udvari Pál, Budapest.* »Kitartás« könyvtárának előfizetői közé előjegyeztük. — *Till Pál, Dorog.* Köszönettel nyugtáztunk 17 korona 66 fillért, megfelelően elszámoltuk. — *Wittmann Mór, Budapest.* Elkönyveltük novemberre, feleslege van azonban 60 fillér, sziveskedjék legközelebbi pénzküldés alkalmával arra tekintettel lenni. — *Tóth Sándor, Nagy-Szalonta.* Havonkint december hótól csak 3 korona 40 fillért s nem 3 korona 50 fillért kell küldeni, feleslege van tehát 10 fillér, sziveskedjék jövő hónapban ezért 3 korona 30 fillért küldeni s azontul 3 korona 40 fillért. — *Kovács Imre, Selyp.* Köszönettel nyugtáztunk 10 korona 20 fillért, megfelelően elszámoltuk. — *Mihalovics Alajos, Budapest.* 2058. sz. tagunk részére elszámoltuk október és november hónapra, köszönjük. — *Vasvári István, Budapest.* Elkönyveltük november és december hónapokra. — *Kovács Antal, Nasic; Udria Agapie, Kornia.* Folyó évi december hótól kezdve, miután már egyesületi jogosultságukba léptek, tagsági díjuk havonkint nem 2 korona, hanem 3 korona 40 fillért tesz ki, hiányuk van tehát 1 korona 40 fillér, sziveskedjenek ezt pótolni.

Felelős szerkesztő: Szentessy Gyula.

Schweiczi ébresztő-órák drbjá frt 1.80

MUNK ÉS TÁRSA

műórák és ékszerészek

Budapest, IX. ker., Soroksári-utca 14. szám.

Ajánlja raktárát

ékszer-, arany-, ezüst-, zseb- és inga-órákban

☛ a legolcsóbb árakon. ☛

Mindennemü e szakmába vágó

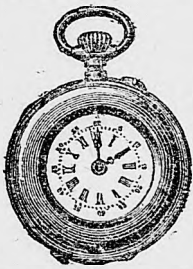
javitások

meglehetősen olcsó árak mellett
készíttetnek

3 évi jótállás mellett.

Törött arany-, ezüst- és ékszer-árúk

valamint órák is a legmagasabb áron megvételnek
és ujakra becseréltetnek.

* Minden órajavítás 80 kr. *

Elvállal mindennemű
épületmunkákat

házak

jókarban tartását,

csekély

átalányösszeg

mellett.

Költségvetést

díjtalanul

készítik.

Schönfeld József
épület- és mű-lakatos

Gyár:

BUDAPEST,

Rottenbiller-utca 54.

**Gazdasági gépek
szakszerű kijavitása.**

Költségvetést díjtalanul készítik.

! Új találmány!

a „**RADICIN**”

egyedüli szer, a mely egyszerű kezelés mellett
minden **tyukszem** bőrkeményedést
5—10 nap alatt gyökerestől eltávolít.

== **Ára 70 fillér.** ==

Kapható minden gyógytárban.

Központi
szétküldés: **KÖLCSEY Z. LAJOS Budapest,**
VIII. ker., Rökk Szilárd-utca 27. sz.

80 fillér beküldése mellett (levélbélyegben is) postán bérmentve megküldetik.

HOHENBÜGLER FERENCZNÉ

nagyvendéglője

BUDAPEST, VII., Aréna-ut 58/a.

Athléták és színészek találkozóhelye.

Kitünő izletes magyar konyha. — Mérsékelt árak.
Kitünő magyar borok. — Kőbányai Dreher-féle sör.

Egyleteknek megfelelő mellékhelyiségek.

Bor házhoz küldve 5 litertől kezdve:

Kitünő asztali fehér literenként 35 kr.
Kitünő nehéz vörösbor..... „ 45 kr.

Valódi szépeességi boróka pálinka

kis üstön főzött, kétszer finomított, felette
egészséges ital.

4 litert tartalmazó edényt bérmentesen küld
4 frt 20 kr. utánvét mellett

Cornides Károly, Felka, Szepes-megye.

Megrendelés alkalmával kérem e lapra hivatkozni.

Dr. Kalinovszky-féle

„Dentodol” szájviz, fogpor és fogszappan

kitűnő felülmulthatatlan szer, már rövid használat
után a fogakat hófehérre csinálja, a fogkövet feloldja,
szájbetegségeknél kitűnő antiseptikus hatással bír és
kellemes szájíz hagy használat után hátra.

Kapható Budapest, kerepesi ut 62, I. em.

a fogorvosi műteremben
és minden gyógyszerárban.

Nagy üveg 2 korona, kis üveg 1 korona
Fogszappan 1 korona, Fogpor 60 fillér.

Vasuti alkalmazottaknak 25% árengedmény

Fogorvosi rendelő-intézet BUDAPESTEN

VII., Kerepesi-ut 62. I. em.

Fog- és gyökérhúzás cocainnal 1 kor.
Fogtisztítás 1 »
Fogtömések arany, ezüst, platina,
czement. 2 koronától feljebb
Fogak ésfogsorok mesteri kivi-
telben, kitűnő anyagból 3 koronától
feljebb.

Szenzációs ujdonság!

Szájpadlás nélküli fogak és fogso-
rok készítése, a gyökereknek el-
távolítása nélkül

ÉVI BÉRLET

24 koronáért a fogak rendbentartása, be-
leértve a rossz fogaknak tömése.

Vasuti alkalmazottaknak 25% árengedmény

Kemény és társa

Betéti társaság

BUDAPEST, Izabella-utca 81. szám.

Fióközletek: Bécs, Prága, Berlin.

Privát kutatások, megfigyelések, követelések behaj-
tása legerélyesebb módon. Hiteltudósítások a belföld
és külföldön. Mérsékelt árak.

Fennáll 1870. óta.

Alapított 1850.

Feldmann S. utóda

LÖWY SÁNDOR

paplan-, matracz- és ágynemű-készítő

BUDAPEST, VI., Eötvös-utca 23/a, Aradi-utca sarkán.

Elvállal

szállodák, kórodák és intézetek berendezését

az alanti árjegyzék szerint:

Vörös paplan.			
I. szám.	3-zsinóru 105/155 %m á.....	2	kor. 70 fill
II. »	4- » 115/165 » á.....	3	» 10 »
III. »	5- » 125/175 » á.....	3	» 50 »
IV. »	6- » 135/185 » á.....	4	» — »
II. rendű satin-paplan.			
I. szám	3-zsinóru 105/155 %m á.....	4	kor. 40 fill.
II. »	4- » 115/165 » á.....	4	» 80 »
III. »	5- » 125/175 » á.....	5	» 40 »
IV. »	6- » 135/185 » á.....	6	» — »
I. rendű satin-paplan egy végben.			
I. szám	3-zsinóru 105/155 %m á.....	5	kor. 20 fill.
II. »	4- » 115/165 » á.....	5	» 80 »
III. »	5- » 125/175 » á.....	6	» 40 »
IV. »	6- » 135/185 » á.....	7	» — »
I. rendű minőségű ezüst-cloth.			
I. szám	3-zsinóru 105/155 %m á.....	5	kor. 50 fill
II. »	4- » 115/165 » á.....	6	» — »
III. »	5- » 125/175 » á.....	6	» 70 »
IV. »	6- » 135/185 » á.....	7	» 30 »
Atlasz-paplanok mindenféle színben 14 koronától fölfelé			
Matraczok jó tiszta vászonból 3 részben.			
Volin	1. sz. nagyság 180/80 %m á.....	7	kor. — fill
»	2. » » 190/90 » á.....	7	» 60 »
Tengeri fű	1. » » 180/80 » á.....	8	» 40 »
»	2. » » 190/90 » á.....	9	» 20 »
Afrique	1. » » 180/80 » á.....	9	» 60 »
»	2. » » 190/90 » á.....	11	» — »
Lószőr matraczok legjobb minőségűek 24 kor.-tól feljebb			

LIGETI IGNÁCZ

asztalos-mester

Budapest, VIII. ker., Német-utca 11. szám.

Ajánlkozik különösen puhafamunkák elkészítésére.

Előszobaszekrények és előszobafalak különleges készítése.

Előszobafalakat készen is kaphatók.

☞ Jó munka és nem drága árak. ☜

Megrendeléseket levelezőlapon is lehet tenni.